

Geachte heer Van Beurden,

Wat hebben wij een vreemde relatie.

Ik weet wel zeker dat u nooit aan mij denkt, dat is geen slechte wil, maar u weet gewoon niet wie ik ben.

Terwijl ik, ach, er gaat geen dag voorbij zonder dat u ergens in mijn hoofd opduikt. Dat heeft alles te maken met die baan van u waarover ik het net had. Een baan die u zelf in het bijzijn van gelijkgezinden weleens placht te omschrijven als een missie. Als baas van het oliebedrijf Shell was alles er u aan gelegen om de grootste der oliebedrijven te worden. U wilde ExxonMobil verslaan, in productie, in opgepompte, verscheepte, geraffineerde en tot slot opgestookte olie.

Je zou het blinde ambitie kunnen noemen, al is verblindende ambitie misschien een beter woord. Want uw grote streven in het leven betekende het afsterven van heel veel ander leven. Het goedje waarmee u uw boterham verdient, zo'n twintig miljoen euro per jaar bedraagt volgens de laatste cijfers uw loon, is dodelijk voor het gros van het leven op deze planeet.

Misschien las u het ook in de krant - of werd het aan u voorgelezen, geen idee of mannen met macht zoals u zelf hun krant nog lezen? - maar in de zomermaanden van 2022 werd het zo heet in India dat vogels dood uit de lucht vielen. Ik weet dat u vindt dat dit niet uw verantwoordelijkheid is, in interviews die ik met u las en zag, trekt u steevast een pruillip en betreurt u verongelijkt dat mensen weigeren te zien wat voor goeds het bedrijf dat u leidt ook doet. Bomen planten, bijvoorbeeld. U hebt al eens bomen geplant. Daarvoor, vindt u, krijgt u te weinig krediet. Ik herinner me dat het leger advocaten dat u inhurde om Shell te verdedigen in de rechtbank iets gelijkaardigs opperde. Dat het product dat Shell op de markt gooit, enkel is wat de mensen – u en ik – van het bedrijf vragen. U pompt niet meer op dan wat de mensen willen. Hoe kan u dan beladen worden met alle milieurampen die onze honger naar olie, gas en kolen veroorzaken? U bent ook maar een man die zijn job doet. Noodgedwongen, is een woord dat u wel eens gebruikt. Noodgedwongen pompt u olie en gas op. Mochten wij er niet om vragen, dan stopte u hier en nu met uw zaakje.

Ondertussen weten we dat de rechter niet echt onder de indruk was van het pleidooi waarin de dader zich verpopte tot slachtoffer. De rechter legde uw bedrijf een duidelijke reductiedoelstelling op. Minder olie, veel minder olie en veel meer hernieuwbare energie, dat zou vanaf nu voor uw bedrijf de enige denkbare weg vooruit zijn. Het zou zelfs een manier kunnen zijn om uw blazen daadwerkelijk op te poetsen. Al ziet u dat wel even anders. Dat blazen van u, meent u, hoeft helemaal niet opgepoetst, u bent het onschuldige onderwerp van een vervelende lastercampagne van een onbeduidend groepje, luide mensen. 9 procent, herhaalt u steevast, amper 9 procent van de bevolking koestert volgens onderzoek van uw eigen marketingafdeling afkeer van Shell.

Is het daarom dat u besloot koppig door te gaan met uw missie? Dat u het nodig vond beroep aan te tekenen tegen het vonnis en in interne mails aan uw personeelsleden liet weten wat de echte prioriteiten van Shell zijn? Oppompen wat er op te pompen valt. Punt. Met andere woorden: de planeet roekeloos plunderen. Al vroeg u uw personeelsleden in diezelfde mail wel om dat naar de buitenwereld te vertalen als: 'ja, ook wij streven klimaatneutraliteit na, maar alleen lukt ons dat niet.'

Eind dit jaar, zo las ik dan weer in een andere krant, vertrekt u met pensioen. Een beetje vroeger dan de normale gang van zaken zijn in het bedrijf. Geen idee of u zelf naar rust snakte, of u eindelijk eens tijd wil maken om daadwerkelijk te genieten van al die miljoenen die u verdiende, misschien verlangt u wel stiekem naar een anoniem bestaan op een amper bewoond eiland? Als dat laatste tot uw dromen behoort, kan u zich maar beter haasten. Bedrijven als het uwe hebben er namelijk voor gezorgd dat de zeespiegel stijgt en de schoonheid van die pristine paradijzen onder zout water verdwijnt. Misschien is het tijd om te leren snorkelen? Al is het nog maar de vraag of u daar zo veel vrolijker van zal worden. De rijkdom en kleurenpracht die koraalriffen ooit waren, zijn door verzuring en opwarming van het oceaanaanwater verbleekt en verbrokken. Ja,

een man als u heeft tot in de kleinste kieren van de planeet zijn stempel gedrukt. Als er iemand gebukt zou moeten gaan onder het gewicht van de wereld, dan bent u het wel.

Maar ik vrees dat de verbittering die u bekruipt nu uw laatste maanden als baas van een oliebedrijf zijn aangebroken, weinig te maken heeft met de teloorgang van de schoonheid van deze planeet en alles met het doel dat u dreigt te missen: uw bedrijf is gegroeid, zeker, uw aandeelhouders hebben recordwinsten geboekt terwijl buiten de temperaturen recordhoogtes bereikten, maar de grootste aller oliebedrijven bent u niet geworden.

Tot slot nog dit. Een paar dagen geleden bezocht ik een tentoonstelling van de jonge Brusselse kunstenares Lola Daels. Haar laatste werk heet 135 kg CO₂, naar de hoeveelheid CO₂ die nodig was om het te maken. Het is geïnspireerd op uw professionele activiteiten. Ze maakte een replica van de Sint-Jacobsschelp die Shell als bedrijfslogo gebruikt in beton en plaatste hem volgens de oude techniek van faux rocher op de stam van een kersenboom, ook in beton. 'Is het niet hypocriet, ja, zelfs waanzinnig', vertelde ze, 'dat een oliebedrijf een schelp als bedrijfssymbool heeft toegeëigend terwijl het door het roekeloos ontginnen van gas en olie het uitsterven van die schelp in de echte wereld actief organiseert?'

De fysica is nu eenmaal onverbiddeijk. Door het massaal verbranden van fossiele brandstoffen verzuren oceanen en verpulvert de kalk waaruit schelpen zijn opgebouwd. Ook dat mag u uw erfenis noemen.

Ik hoop oprecht dat de geschiedenis niet mild zal oordelen over u en uw collega's. Wetens willens het leven de nek om wringen om de aandeelhouders tijdelijk tevreden te houden.

Het is niet zozeer een misdaad tegen de mensheid, maar tegen het hele leven. Beweren dat u het niet kon weten, is onmogelijk. Uw bedrijf maakte in 1991 al een film over het levensbedreigende karakter van klimaatverandering. *Climate of Concern*. 'Nu actie ondernemen is de enige veilige verzekering die we hebben', klinkt het in die film.

U deed precies het omgekeerde.

Ik kan er wakker van liggen en dus vraag ik me af: hoe slaapt u 's nachts?

Veel te warme groeten voor de tijd van het jaar,

Tine Hens